

בין משכן למקדש

זבחים קיט

פננו ר' רבנן: "כִּי לֹא בָּאֶתְכֶם עַד עַתָּה אֶל הַמִּנְחָה וְאֶל הַנּוֹתָרָה" – "מִנְחָה" זו שילוה, "נוֹתָרָה" זו ירושלים. ואומר: "קִנְחָה לִי נְתָרָה בִּבְּעָרָה... רַבִּי שְׁמֻעָן אָמַר: "מִנְחָה" זו יְרוּשָׁלָם, "נוֹתָרָה" זו שילוה. ואומר: "זָאת מִנְחָתִי עַד יָמָי עַד פָּה אָשַׁב כִּי אֲיַתִּיכָּה", ואומר: "כִּי בְּחַר הָיָה בְּצִיּוֹן אֲתָה לִמְשָׁבֵב לוֹ"

the Sages taught in a baraita: The verse that discusses the permissibility of private altars states: **"For you have not as yet come to the rest and to the inheritance"** (Deuteronomy 12:9). The Gemara interprets: With regard to **"rest," this** is a reference to **Shiloh**, and with regard to **"inheritance," this** is a reference to **Jerusalem**.

By contrast, **Rabbi Shimon says:** With regard to **"rest," this** is a reference to **Jerusalem**, and with regard to **"inheritance," this** is a reference to **Shiloh**.

– בית מקדש שני עמד (ע"פ חז"ל במסכת יומא ט יומא	– בית המקדש ראשון עמד (ע"פ חז"ל במסכת יומא ט ט – 410 – שנים 420	משכן העדות / אוהל מועד עמד (ע"פ חז"ל במסכת זבחים ק"ח שנים 480 galgal: 14 שנים , בתקופת כיבוש הארץ וחלוקתה. שילוה: כ-369 שנים. זהה המקום המרכזי והארוך ביותר של המשכן נוב: 13 שנים , לאחר חורבן שילוה. ארון הברית כבר לא היה גבוע: 44 שנים (עד תחילת בניית בית המקדש), ללא ארון הברית
בונים – נחמיה ושבי ציון מבנה קבע מפואר מאבן – פנים וחו"ז (יוטר (הורדים	בונים – שלמה המלך מבניין קבע מפואר מאבן – פנים וחו"ז מרכז רוחני קבוע, סמל לעצמה לאומי, דגש על הבניין המשכית. סינטזה בין בית ראשון לבית שלישי של יחזקאל	ניד, אוהל , עם קירות بد צנווע אינטימיות, פנימיות, נוכחות ה' (בתוך העם (מעטפת לכליים עם בני ישראל במדבר
הר המורה בירושלים (קבוע יותר	תועלתו אוניברסלית	תועלתו לישראל: עדות להתגלות בסיני ומקום התוועדות למשה עם ה

– הרב משה ליכטנשטיין

אם המשכן משל לשטיבל שכונתי נינוח וחמים, המקדש דומה לבית הכנסת הגדול המרשימים והייצוגי.

If the Mishkan is likened to a cozy and warm neighborhood tavern, the Temple is like the impressive and representative Great Synagogue.

הבדלים קונקרטיים

*הכפלת מידות מהמשכן אל הבית

במשכן הארון והקרובים "מקרה זהב", שפניהם "איש אל אחיו" (שמות כה, י-כ), והשכינה שורה עלייה

ובמקדש הם חלק מהבנין ללא קשר ארון, יכנסו מתחת לכנפי הקרובים ש"עמדים על רגליים ופניהם לבית" (ג, יג) עשויים עץ שמן מצופה זהב

במקדש אין צורך בבדים. למקדש כניסה מפוארת*

קירות הבית מאבני "גזית מוגדרות במגירה מבית ומחווץ, וממסד עד הפלחות" (הבנייה הישראלית) שנמצאה גם בחפירות. לעומת זאת לא תבנה אותה גזית והפתרון של שלמה

[שני העמודים בכניסה, "יכין" ו"בעז"

היום אחד" (ד, טו) עומדים על 12 בקר, 3 לכל צד, כדגם של מחנות שבטי ישראל במדבר (במדבר ב), ועشر המכוונות (=הכנים) לכירורים, עם אופנים וקרובים

(עشر מנורות, ועשרה שולחנות – נפח של 1/12)

מדרש הגדול שמות כה ג – התרומה בפרשנו מסמלת את השלשה

וזאת התרומה". מלמד שהראה הקב"ה למשה שעתיד אחר להתנדב כמותו. ואיזה? זה דויד דכתיב: "וישמחו העם על התנדבות" (דברי הימים א כת ט). ולמה נאמר: "תרומה", "תרומה", "תרומה"? בעניין אחד? אלא אחת למשכן ואחת למקדש ראשון ואחת למקדש שני.

And this is the offering." It teaches that the Blessed One showed Moses that another would volunteer like him. And which one? It is David, as it is written: "And the people rejoiced at their volunteering" (1 Chronicles 29:9). And why is it said: "an offering," "the offering," "my offering" in one matter? Rather, one for the Tabernacle, one for the First Temple, and one for the Second Temple.

ילקוט שמעוני תורה פרשת תרומה רמז שסג – ירידת הדרגתית

וזאת התרומה וגוי" – מלמד שהראה הקב"ה למשה שלוש תרומות: אחד של משכן ואחד של מקדש ראשון ואחד של מקדש שני, שנאמרה: "זהב וכסף ונחושת". "זהב" – כנגד משכן שעשה משה שהיה חביב על הקב"ה זהב. "כסף" – זה מקדש ראשון שבנאו שלמה דכתיב בו: "אין כסף נחשב בימי שלמה למאומה". "נחושת" – זה מקדש שני שחרר ה' דברים: ארון כפורת וקרובים אש ורוח הקדש.

"And this is the offering, etc." - teaches that the Blessed One showed Moses three offerings: one for the Tabernacle, one for the First Temple, and one for the Second Temple, as it is said: "Gold, silver, and copper." "Gold" - in reference to the Tabernacle that Moses made, which was beloved by the Blessed One as gold. "And silver" - this is the First Temple that Solomon built, as it is written about it: "Silver was not considered as anything in the days of Solomon." "Copper" - this is the Second

Temple that the Blessed One lacked: the Ark of the Covenant and the cherubim, fire, and the Holy Spirit.

ספרינו שמות לח כד – המשכן בא לסמך מראש את הפשטות

כל הזהב" (שמות לח כד). 17 העיד על קצבת הזהב והכסף והנחות שנקנעה במלאת המשכן שהיא דבר מעט מאד בערך אל העשור שהיה בבית ראשון, כմבואר בספר מלכים (מלכים א כ-לה, ז מה-ג). 18 ויתר ממנו העשור שהיה בבני הורדים. עם כל זה, יותר התמיד מראה כבוד ה' במשכן של משה ממה שהתמיד במקדש ראשון, ולא נראה כלל במקדש שני. ובזה הורה שלא קצבת העשור וגודל הבניין יהיה סיבה להשרות השכינה בישראל, אבל רוצה ה' את יראייו ומעשיהם לשכננו בתוכם.

And with all this, the glory of God was more constantly visible in Moses' tabernacle than it was in the First Temple, and was not seen at all in the Second Temple. And in this He commanded that the provision of wealth and the size of the building should not be a reason for the presence of the Divine Presence in Israel, but that God wants His servants and their deeds to dwell among them.

:מסכת יoma כא ע"ב – דברים שהי' במשכן ובבית ראשון ולא בבית שני

"ארון וכפורת וכרובים, אש, ושכינה, ורוח הקודש

"*Ark, and mercy seat, and cherubim, and fire, and the Shechinah, and the Divine Spirit*"

מסכת ערכין דף י עמוד ב – הכלים שעשה משה

תנו רבנן: אבוב היה במקדש, חלק היה, דק היה, של קונה היה, ומימיות משה היה. צוה המלך וכיiphohו זרבוב, ולא היה קולו ערבות, נטלו את ציפויו והיה קולו ערבות כמות שphysה. צלצול היה במקדש, של נחונשת היה, והיה קולו ערבות, ופפוגם, ושלוח חכמים והביאו אומני מאלפסונדריא של מצרים ותקנוהו, ולא היה קולו ערבות, נטלו את תיקונו והיה קולו ערבות כמות שphysה.

The Sages taught in a baraita: There was a flute in the Temple; it was smooth and it was thin, i.e., its sides were thin; it was made from reed, and it was in existence from the days of Moses. The king issued a command and they plated the flute with gold, but then its sound was not as pleasant as it was previously. They therefore removed its plating and its sound was then as pleasant as it was before.

Similarly, there was a cymbal in the Temple; it was made from copper and its sound was pleasant. It became damaged and the Sages sent for and brought artisans from Alexandria in Egypt and they repaired it, but its sound was not as pleasant as before. They removed the materials with which the cymbal had been repaired and its sound was then as pleasant as it had been before the repair.

מִכְתָּשֶׁת הַיְתָה בַּמִּקְדָּשׁ, שֶׁל נְחוֹשֶׁת הַיְתָה, וְמִימּוֹת מֹשֶׁה הַיְתָה, וְהַיְתָה מִפְּטַחַת אֶת הַבְּשָׂמִים, נְתַפְּגָמָה וְהַבְּיאוּ אֹסְפָנִים מִאֶלְקָסְנְדְרִיא שֶׁל מִצְרָיִם וְתִיקְנוֹת, וְלֹא הַיְתָה מִפְּטַחַת כְּמוֹ שֶׁהַיְתָה, נִטְלוּ אֶת תִּיקְנוֹת הַיְתָה מִפְּטַחַת כְּמוֹ שֶׁהַיְתָה.

There was a mortar in the Temple; it was made of copper and it was from the days of Moses, and it was used to compound the spices for the incense. It became damaged and they brought artisans from Alexandria in Egypt and they repaired it, but it did not compound the spices as well as it had before. They removed the materials with which the mortar had been repaired and it then compounded the spices as it had before it was repaired.

אלו שני כלים נשתירו ממקדש ראשון, ונתפגו ולא היה להם ארוכה

The *baraita* concludes: **These two copper vessels, the cymbal and the mortar, were remnants from the First Temple and they were damaged and they could not be repaired in an effective manner.**

פירוש ספרינו הקדמה לתורה – כנגד אברהם יצחק ויעקב

ובכן היו עניני ישראל מאז יצאו מצרים עד בניית בית ראשון אשר בזמן זה בנו ד' מזבחות והם משכנם במדבר. ושילה. וnob. וגבעון. כמו עניני אברהם מאז שיצא מאור כshedim אל ארץ כנען שם בנה ד' מזבחות. ועניני בית ראשון היו עניני יצחק אשר בנה מזבח אחד בלבד. ועניני בית שני וಗלוותנו והגאולה העתידה אשר בזאת הזמן נבנה בית שני ויבנה העתיד בmahra בימיינו, הם עניני יעקב אבינו אשר בנה שני מזבחות וראה טוב באחריו אחרי היאוש ובזאת סיים את ספרו הראשון.

Thus, the affairs of Israel from the time they left Egypt until the building of the First Temple, during which time they built four altars and a tabernacle in the wilderness. And Shiloh. And Nob. And Gibeon. Like the affairs of Abraham from the time he left Ur of the Chaldeans to the land of Canaan, where he built four altars. And the affairs of the First Temple were like the affairs of Isaac, who built only one altar.

And the matters of the Second Temple, our exile, and the future redemption, in which the Second Temple was built at this time and the future will be built soon in our days, are like the matters of our forefather Jacob, who built two altars and saw good in his aftermath after despair, and with this he concluded his first book.

פירוש עקידת יצחק שער ב פרשת תרומה – הכל זמני ומשמעותו

הנה שעה בידנו מכל זה, שהבית הגדול והקדוש שהייתה הכוונה בו להיוות ממקום שבתו בינוינו, ... עדין לא בא לככל יישוב. אלא היתה התחלתה מעשה המשכן ונמשכה השלמתה עד סוף ימי כל ... הגלויות. והבית אשר בנה שלמה לא הייתה כדי להיוות דירת קבע

Here is what we have learned from all this: that the great and holy house, which was intended to be the place of their dwelling among us, has not yet been fully inhabited. Rather, its beginning was with the construction of the tabernacle and its completion continued until the end of all the days of the exile.

And the house that Solomon built was not suitable for a permanent residence...

ואין צריך לומר שלא נשלמה במה שתקנו בה עולי הגלות וכל שכן במה שעשה הורודוס עבד בית חשמונאי אשר מלא ידיו מדם נק'ים והחכמים שבישראל (בבא בתרא ד' א). אלא כל ענייני הבית הזה אשר בידם מתחילה ועד סוף, היה כען דוגמא ודמיון להעיר את לבבם ולהודיעם במה יכשלו, כדי ... שיקבלו היזירוז והازהרה לכל מה שייצטרך להם בסוף

And it is not necessary to say that it was not completed with what the exiled people established in it, and even more so with what Herod did, a servant of the Hasmonean house, whose hands were full of the blood of the innocent and the wise in Israel (Baba Batra 4:1). Rather, all the affairs of this house, which were in their hands from beginning to end, were a kind of example and imagination to awaken their hearts and inform them of what they would stumble at, so that they would receive the prompting and warning for everything that would be necessary for them in the end...

וכאיו כל הזמן הארוך הזה לא היה עניינו אצלו רק כאירוסין נמשכים אשר נתעוררו בהם כמה בלבולים, עד אשר באו לכלל האישות השלם אשר לא יבוא עוד עליו ערעור לעולם. אשר בזה יסתם פיהם של מערערים עליינו ועל חורבן ארצנו ושממות היכלנו. כי על דרך האמת, לא נבנה ולא נתקים דבר מכל דבריו הטובים עמננו. וכל הנביאים לא נתנבאו אלא לימות המשיח אשר משם תחיל הדירה הקבועה ולא תיפסק לעולם

And as if all this long time had not been our concern only as a prolonged engagement in which we were awakened by some confusions, until they came to the complete set of marriages that will never again be questioned. Which will silence the mouths of those who question us and the destruction of our land and the desolation of our temple. For in the way of truth, none of His good words will be built or fulfilled with us. And all the prophets did not prophesy except for the days of the Messiah, from whom the permanent dwelling will begin and will never cease.

מדרש אגדה (בובר) שמות לח כא – המשכן צופה קדימה עד בית שלישי

אליה פקדוי המשכן משכן העדות". ולמה אמר משכן שני פעמיים? לפי שנתגנבה משה רבינו ע"ה שיחרב בית ראשון ובית שני. ואמר אחריו "העדות", להורות על בית שלישי שלא יחרב ולא ינתץ לעולם, לפי שהוא בגין מלך מלכי המלכים הקב"ה. מה הוא קיים, אף בניינו קיים. אבל בית ראשון ובית שני שהוא בגין אדם, ולפי שהוא אדם אינו קיים, אף בניינו אינו קיים.

These are the commandments of the tabernacle, the tabernacle of the testimony." And why did he say tabernacle twice? Because Moses prophesied that the First and Second Temples would be destroyed. And he said after it, "the testimony," to instruct about the Third Temple that it would never be destroyed or torn down, because it is the building of the King of kings, the Blessed One.

What it exists, its building also exists. But the First and Second Temples, which are the buildings of man, and since man does not exist, its building also does not exist.

"ויאמר אלהים יי' מאורת ברקיע השמים". רבנן פתרין קרייא בבניין בית המקדש ... "והי למאורות" – יהיו שני הבתים האלה לאור נוגה בישראל, כענין שנאמר: "והלכו גוים לאורך" (ישעיה ס ג). "ויעש אלהים את שני המאורות הגדולים" – אלו מקדש ראשון ושני שהיו גדולים מהמשכן.

And God said, "Let there be a light in the firmament of heaven." Our rabbis interpreted the question of the building of the Temple... "And they shall be for lights" - these two houses shall be a shining light in Israel

"And God made the two great lights" - these are the first and second Temples, which were larger than the Tabernacle.

את המאור הגדול – זה מקדש ראשון שהיה בו ממשלה לישראל, ולמה קורא אותו גדול שרייה בו ארון כפורת וכרוב האש ורוח הקדש. "ואת המאור הקטן" – זה מקדש שני שהיה חסר מן אלו ה' דברים

ואת הכוכבים" – אלו בתים כנסיות ובתי מדרשות שהיו בירושלים חוץ מהמקדש. ולמה נמשלו בכוכבים? לפי שהם עווקים בתורה ומצדיקים הרבים שכך כתוב: "ומצדיקי הרבים ככוכבים" (דניאל יב ג).

The great light – this is the first temple in which there was a government for Israel, and why is it called great, which contained the ark, the mercy seat, the cherub, fire, and the Holy Spirit. "And the little light" – this is the second temple that was lacking in these three things.

"And the stars" – these are synagogues and seminaries that were in Jerusalem, apart from the Temple. And why were they likened to stars? Because they deal with Torah and justify many, as it is written: "And those who justify many are like the stars" (Daniel 12:3).